

Peperkoek maker

- Milka, schiet op of ik haal het niet!

Ik hoorde mijn moeder roepen van buiten de kamer. Het begon te schemeren - de kermis op het marktplein ging beginnen. Het was een jaarlijks evenement waar ik de meeste van mijn vrienden tegenkwam met wie ik door de braakliggende velden rende of bloemen in de weiden verzamelde om slingers te maken. Tot een paar jaar geleden deden we dit elke dag. We hadden elk veel broers en zussen, dus het werk werd zo gespreid dat we tijd hadden om te ontspannen in de natuur. Helaas vertrokken sommige van onze roedels om in de stad of in het leger van Toronto te gaan werken, waardoor ieders verantwoordelijkheden op de boerderij toenamen. Ik ben de jongste van zeven broers en zussen, terwijl Raslaw de oudste is, dus bleven we op het platteland bij mijn moeder. Een van onze broers studeert ver van huis om monnik te worden - dat was zijn bestemming. We geloven dat het offeren van hem aan de kerk geluk en vruchtbaarheid zal brengen voor de familie - dit is al eeuwenlang de gewoonte in onze streek. De rest van de broers en zussen werden ingehuurd om in de stad of op andere boerderijen te werken. Zo was het leven voor elke familie in de streek.

Toruń was het centrum van het leven hier in Pommeren. Afgezien van de jaarlijkse kermis waren hier voortdurend verschillende handelaren gestationeerd. Wij en anderen die op het land werkten, voorzagen hen van goederen die we ruilden voor noodzakelijke artikelen. Bovendien was het mogelijk om de kerk in de stad te bezoeken en toneelstukken te bekijken, opgevoerd door toneelgroepen. Ik kan niet verhehlen dat ik elke keer uitkeek naar zondag - de dag van de mis en de voorstellingen. Het was een aangename onderbreking van het harde werk op het land en met de dieren.

De dynamische ontwikkeling van Toruń werd gewaarborgd door de Hanze Unie. Raslaw legde me de werking ervan uit toen ik jonger was. Hij liet me zelfs een kaart zien die tijdens een van de jaarmarkten op het marktplein hing. Het was gevuld met kleuren, voornamelijk blauw - ze symboliseerden de Baltische Zee, die Polen scheidde van Zweden en Denemarken. De rode kruizen gaven de steden aan die deel uitmaakten van de gemeenschap. Toegegeven, ik was nog nooit in het buitenland geweest, maar toen ik zag hoe bezoekers uit verre landen hun waren uitstalden op de beurs, kon ik veel leren over hun land van herkomst. Elke handelaar verkocht iets anders - de handelaren aan de kust brachten instrumenten mee om te vissen en de wateren te bevaren, terwijl anderen planten bij zich hadden die niet in de streek te vinden waren. Ze spraken ook verschillende talen, die voor de meesten onbegrijpelijk waren, maar door middel van gebaren en gezichtsuitdrukkingen hadden we geen problemen om met hen te communiceren.

Ik pakte een mand met klosjes wollen draden en voegde me bij de vrouw die al op het vertrapte pad stond te wachten.

- Zal Raslaw er zijn? - vroeg ik terwijl ik de goederen op mijn heup liet rusten.

- Hij zit bij de poort aan onze kant. Tenzij die van het bos weer aan het vechten zijn," snoof ze. Een paar weken geleden brak er een vechtpartij uit omdat een van de houthakkers een deel van het bos in brand had gestoken. Het is niet duidelijk of het met opzet was of niet, maar voor sommige mensen was het een goed excuus voor een vechtpartij, die de bewakers moesten beperken. - Zag je wat ze met hem deden? Een stuk van zijn oor is weg! Hij zou bijna zijn hoofd verloren hebben voor een stuk hout. Zodra ik ze te pakken heb....

- Mama - onderbrak ik snel om mezelf en de voorbijgangers het gebral te besparen. Ze slaakte alleen een zucht als antwoord. De voorbereidingen voor de jaarlijkse beurs, waar iedereen zijn beste producten presenteerde, waren zenuwslopend. Het grote marktplein van Toruń en de straten die er vandaan liepen, waren het centrum van de handel. In slechts een paar dagen tijd stroomden ze vol met buitenlanders uit verre oorden. Zonder mankeren werd het zo druk dat het bijna

onmogelijk was om een geit naar een kraam te leiden. De dieren werkten niet mee - ze werden afgeschrikt door bonkende, bonkende, schreeuwende mensen of loslopende honden die op zoek waren naar etensresten.

De moeder telde de dagen af tot het luidruchtige evenement voorbij was. Ze liep ontevreden rond, alsof een kudde maagden haar had gebeten. En wat klaagde ze! En het was het lawaai, en iemand stootte de roggekom om en het goede graan ging de goot in.

Nadat ik bij de kraam was aangekomen en het naaigerei op de eikenhouten tafel had gezet, draaide ik me naar Raslaw.

- Ze hebben je echt opgejaagd... - Ik pakte een linnen doek en veegde het al opgedroogde bloed van de zijkant van het hoofd van mijn broer.

- 'Het stelt niets voor, het belangrijkste is dat ze zijn gestopt met elkaar te duwen. Tot nu toe - antwoordde hij met een lichte grimas van pijn. Raslaw was de oudste van mijn broers en zussen en had veel overleefd. Hij toonde zelden zwakte. Dat was ook niet verwonderlijk - hij was meer dan een kop groter dan ik en door het werk als bewaker was hij gespierder geworden, rechttop gaan staan en had hij zelfverdediging geleerd. Bovendien liep er een litteken over zijn wang - het resultaat van een van de vechtpartijen tijdens de nachtelijke aanval op het wachthuis waar de wapens waren opgeslagen. Raslaw's verschijning zou voor enige bezorgdheid hebben kunnen zorgen.

Onze aandacht werd getrokken door een man die naar mijn moeder toe rende. Zijn ademhaling was nerveus en onregelmatig en zijn werkgewaad, dat normaal gesproken gedragen wordt voor veldwerk, droeg de sporen van een worsteling. Ik kende hem van gezicht; hij was al aardig op leeftijd en had een stel kinderen die soms het graan meenamen dat naar de nabijgelegen molen werd vervoerd om het aan de kippen te voeren. Zijn ogen waren wijd open en hij stapte onvast, trillend.

- Verband. Snel! - Hij ademde uit en liet zijn handen op zijn knieën rusten.

- Maar wat is er gebeurd? Wie is er gewond? - Mama probeerde iets te weten te komen, maar de boer stond niet te popelen om ons de details van de ogenschijnlijk dramatische situatie te vertellen. Vanuit mijn ooghoek zag ik dat Raslaw haastig op zijn paard stapte. Hij stak zijn hand uit naar de man in een gebaar van hulp.

- Ik zal je een lift geven, dat gaat sneller - zei mijn broer, en na een tijdje was er alleen nog maar het gedreun van hoeven op de kasseien in de straten van Toruń te horen. Mijn moeder en ik keken elkaar bezorgd aan. Onze buurt was tamelijk rustig - toen we kinderen waren, gingen we vaak terug als het donker was. Het is waar dat we niet te ver afdwaalden, maar de duisternis in de velden was ronduit Egyptisch. Het grootste gevaar kwam van de wilde dieren: wilde zwijnen, vossen en wolven, maar die kwamen niet op klaarlichte dag tevoorschijn. Ik begon me steeds meer af te vragen wat er met deze ongelukkige man was gebeurd. Ik hoefde niet lang op een antwoord te wachten.

Op aanwijzingen van mijn moeder liep ik door het hek dat de mannen eerder hadden verlaten. Ondanks de verblindende zon die zich langzaam van het zenit verwijderde, kon ik mijn broer te paard naar me toe zien galopperen. Het paard liet zijn hoofd hangen en zijn kastanjebruine vacht glinsterde van het zweet. De augustusdruppel plaagde hem ook.

Raslaw sprong van zijn paard en keek me toen berustend aan.

- Zoiets had ik nog nooit gezien. - Hij grimaste en legde zijn hand op de nek van het dier. - Meestal lachte ik om deze verhalen over hekserij of andere maraudeurs, maar dit... Een wond die leek op een snede van een sikkel, maar de rest van de markeringen leken voor mijn oog meer op brandwonden, weet je?

- Ga je geen dokter halen? Hij kan je misschien meer vertellen.

- Ik wilde net zijn kant op gaan, maar ik weet niet of hij zo ver buiten de stad wil kijken vanwege de kermis. - Ik knikte en stapte opzij zodat hij met zijn paard door de poort kon lopen.

Terugkerend naar de tafel waar mijn moeder en ik namens de landeigenaar - onze werkgever - handel dreven, hoorde ik een stem van een vrouw. Na een moment herkende ik haar - het was Wojslaw's moeder. Ze stond midden op de markt te huilen en nieuwsgierige mensen stopten om te vragen waarom ze zo verdrietig was.

- Mijn zoon is geteisterd door een of andere duivel, wie weet of hij het overleeft! En de dokter vraagt alleen maar om geld! Er is geen genade in deze mensen... - jammerde ze, terwijl ze haar haren van haar hoofd scheurde. Vanuit de menigte kwamen vragen over waar, hoe en wanneer dit was gebeurd. De vrouw kon er geen antwoord op geven.

Raslaw maakte zich los van de groep toeschouwers en ondersteunde de moeder van het slachtoffer met zijn arm. Ik merkte dat hij iets in haar oor begon te zeggen. Na een snelle blik in mijn richting leidde ik af dat hij het had over een bezoek aan haar zoon. Even later was de vrouw al onder de hoede van een oudere boerin en galoppeerde mijn broer met de arts op het andere bruine paard naar de uitgang van de stad.

De volgende dag, toen er alleen nog maar lege tafels op het kermisterrein stonden, vertelde ik mijn moeder de hele situatie.

- Het verbaast me niets dat er uiteindelijk iets met hem gebeurd is. Hij hield er altijd van om iets te bewapenen of een meid boos te maken. Weet je nog hoe hij Raslaw in de winter in een meer gooide? Het ijs brak onder hem en we konden hem maar net redden! Toen gaf de kruidendokter ons een verwarmende zalf en de rillingen verdwenen. Ben je bij haar geweest met dit geval? - vroeg ze, terwijl ze een stuk tarwebrood uit een doek haalde en twee houten schalen neerzette.

- Mijn broer bracht de medicijnman, maar zonder betaling wilde hij niets zeggen, maakte alleen ogen als gouden munten, vertrok en beval de kamer te luchten. - Ik antwoordde gelaten - Ik zal Raslaw zeggen dat hij naar haar toe moet gaan.

- Je kunt beter gaan. Ze was altijd beter in het praten met meisjes. - Ik trok mijn wenkbrauwen lichtjes op als antwoord. Toen ik de koele kamer verliet, voelde ik een golf van hete lucht. Het was hartje zomer, het graan op de velden was goudkleurig geworden en de veldbloemen - klapprozen en korenbloemen - puilden tussen de aren door. Ik koos een pad dat langs de landtong liep waar mijn familie, zolang ik me kan herinneren, heeft gewerkt. Er viel me echter iets op.

- Hé jij daar! Ga eens van dat veld af! - Ik hoorde een schreeuw van de bosrand komen en enigszins geschrokken stapte ik op de aanvankelijk onbekende boer af. Ik hoefde niets te zeggen. Ik hoefde niets te zeggen, hij moet aan mijn gezicht gezien hebben dat ik niet helemaal wist wat er aan de hand was. Na een tijdje herkende ik in hem de broer van mijn moeder.

- De meridiaan vreet je op. Dezelfde die Wojslaw bijna had gedood met een sikkkel.

- Een meridiaan?

- Nou, een meisje in voden, afschuwelijk als de hel. Je bent jong, dus je weet het nog niet, maar er zwerven meer dan alleen zwijnen door deze velden. Blijf in het bos tot het koeler wordt. We hebben water, als.... - De man sperde zijn ogen wijd open en richtte zijn blik op het veld in de verte. Toen ik me omdraaide, geloofde ik zijn woorden meteen.

Er zweefde een meisje boven de omgeploegde grond, maar haar gestalte leek meer op een kaal menselijk skelet. Ze droeg een haveloze, vuile tuniek en haar haar leek op een stofwolk - verward en wervelend rond haar hoofd. Hier en daar dwaalden muizen en spinnen tussen de klitten en de geur van verval bereikte onze neuzen.

De aanblik van de meridiaan joeg me angst aan en ik voelde een schrijnende kou - ondanks de zon die uit de hemel brandde. Na een moment schudde ik mezelf van me af en keek naar het boerenmeisje dat naast me gehurkt zat.

- Hoe kom je van haar af? Ze heeft tenslotte het halve dorp afgeslacht voordat het veldwerk klaar is!

- Dit is niet de eerste dergelijke plaag in dit gebied. Een tiental jaar geleden was er hier ook zo een.

- Mijn tante wees naar een meridiaan die rond het omgeploegde land vloog. - De ongelukkige man

die hem neerhaalde overleefde de aanval niet, in tegenstelling tot Wojslaw. De familie van de overledene kreeg het advies om een standbeeld van haar op te richten.

- En om haar lievelingseten te laten stuiteren. Weet je nog dat de hele gemeente bessen zocht in het bos? - voegde de oom eraan toe, en zijn vrouw beantwoordde de vraag met een knikje.

Terwijl ik luisterde naar het gesprek van de boeren die naast me zaten, keek ik naar een angstaanjagend wezen dat het veld afstroopte. Vreemd genoeg was het niet geïnteresseerd in het schaden van de dieren - het vee, vastgebonden aan de ploegen, en de vogels, die de sappige kern van de zaden uit de harde schalen pikten. De meridiaan wierp niet eens een korte blik op hen en keek alleen rond op zoek naar een man die ze, in alle eerlijkheid, zou hebben behandeld als Wojslaw.

We liepen om het veld met het bosje heen en gingen gescheiden onze eigen koele houten hutten in. Moeder was net de middagmaaltijd aan het bereiden, pap aan het mixen en er wat geitenmelk aan het toevoegen.

- Waar ben je zo lang geweest, Milka?

- Ik heb haar gezien... Degene die Wojslaw heeft afgeslacht - antwoordde ik, terwijl ik op een houten kruk ging zitten en mijn moeder de lepel uit haar hand liet vallen. - Ze liep in het veld bij de burens, maar ze zag me niet! We verstopten ons in het bos met mijn oom en tante.

- Ga morgen niet alleen naar buiten, verder dan achter de kamer. - Ze keek me zo streng aan dat ik huiverde. - Dat risico neem je niet.

- Maar mam! Ik denk dat ik weet hoe ik haar hier weg krijg!

- Er zijn andere mensen die ervoor kunnen zorgen," grinnikte ze streng en ging weer verder met het bereiden van de maaltijd, na een paar minuten zette ze met een klap een houten schaal gevuld met dampend eten op tafel.

Raslav koos mijn kant, wat hem veel respect van zijn moeder opleverde. Hij was echter ouder dan ik en werkte bij de bewakers, dus hij wist hoe hij zich moest verdedigen. Hij wist ook hoe hij moest ontsnappen, als dat nodig was.

- Ik zal Wojslaw vandaag ontmoeten, ik zal hem vragen waar zijn geliefde van hield en waarom ze deze droom werd.

- Bedankt, broer. Mama neemt haar ogen niet van me af, ik ben gehecht. - Ik schikte mijn handen alsof ze met onzichtbare boeien waren vastgebonden en er verscheen een grimas van ongenoegen op mijn gezicht. Raslaw giechelde en woelde door mijn haar.

- 'Ik zal je alles vertellen wat hij zegt, zusje.'

Even later besteeg hij zijn paard en reed op een trage palfrey weg van de kamer, terwijl ik met mijn moeder naar onze kraam op de kermis ging. Luidruchtig, druk en benauwd - het was tenslotte hartje zomer, de oogst naderde.

Vandaag verkochten we heel wat - een paar klosjes wollen garen, broden vers en knapperig brood en linnen lakens. De heer van ons land - een rijke en voorname ridder, gekleed in een tuniek met een groot wapenschild op zijn rug. Op de tekening stond het wapen van Toruń - een engel met een gouden sleutel in zijn hand. De heer had ons vorige inkomen genomen en ons genoeg nagelaten om een melkkoe te kopen. Dit opende veel mogelijkheden - onze geit geeft melk, maar niet veel. Bovendien trekt het vee ploegen, wat zeker ten koste zal gaan van ons werk op het land.

De lucht tussen mij en mijn moeder was zwaar - ze gaf me alleen droge opdrachten, verder niets. s Avonds keerden we in stilte terug naar huis. Niet lang daarna kwam mijn broer terug, precies op tijd voor het avondeten. Terwijl we aten, duwde hij tegen mijn kuit onder de tafel, ten teken dat hij met me wilde praten. Ik keek hem instemmend aan en zorgde ervoor dat mijn moeder in haar kom keek.

- Milka, luister. Ik heb wat ontdekt en ik denk dat we deze heks bijna verbannen hebben. - We zaten op het gras aan de zijkant van de kamer en keken naar de velden en de muren van Toruń. -

Dit meisje bakte peperkoek, dus natuurlijk was ze er dol op. Ze woonde in het marktgebied met haar vader en enkele zussen. Wat haar dood betreft... Wojślaw zei dat ze een paar dagen voor de bruiloft erg ziek was geworden - waarschijnlijk vergiftigd door iets. Hij zei dat ze waarschijnlijk de planten had verwisseld.

- Denk je dat hij niets met haar dood te maken had?

- Ik heb er niet over nagedacht, maar blijkbaar heeft hij een kruidendokter gebeld. Ze gaf het meisje wat tegengif, maar het was te laat.

- Dus je moet het aan de grootmoeder vragen," antwoordde ik. "Grootmoeder" noemde iedereen de kruidenvrouw. Ze was een oudere vrouw, mysterieus en sprak heel weinig. Ik denk niet dat iemand haar ooit een voet in de stad had zien zetten. Ze liep door de bossen en weiden en verzamelde de hele dag planten of vogelveren. De meeste boeren maakten gebruik van haar diensten - ze waren niet veel goedkoper dan die van de stadsdokter, en vaak effectiever.

Mama liet de barrière los - ik kon al gaan en staan waar ik wilde en wanneer ik wilde. Dus gingen Raslaw en ik naar het huis van mijn oma. Haar huisje was niet ver van het onze, maar lag verscholen tussen de bomen aan de rand van het bos. Er liep een overwoekerd pad, er liepen geen dieren doorheen, dus de grond was niet samengeperst zoals die van de weilanden. We voelden het zachte gras onder onze voeten; het voelde alsof ik op mos liep. In tegenstelling tot mijn broer had ik geen schoenen, ik liep altijd op blote voeten. Alleen in de winter maakten mijn moeder en ik een schoenendoos om onze lichamen warm te houden.

- Zijn jullie binnen? - Raslaw klopte op de houten deur, die kraakte door de druk van zijn hand. Toen we klein waren, maakten onze oudere vrienden ons bang dat zodra we in de buurt van deze deur kwamen, de grootmoeder ons bij de kraag zou grijpen, ons naar binnen zou sleuren en ons er nooit meer uit zou laten. Natuurlijk waren dit allemaal sprookjes - de oude vrouw deed nooit iemand kwaad en als het nodig was, was zij degene die de gewonden redde met haar drankjes. Ze antwoordde niet, maar we hoorden allebei hoe ze de spullen neerlegde en naar de deur liep. Ze zwaaide hem open en wierp ons een blik toe.

- Wat moeten jullie?

- We komen om te praten," antwoordde Raslaw zachtjes, terwijl hij glimlachte en met zijn hand op de deur tikte om hem wijder open te doen.

- Hm...

De kruidendokter begaf zich naar de diepte van de kamer en liet ons achter haar aan naar binnen gaan. Ze zette een pot water op het vuur.

- We weten dat Wojślaw de dame riep toen zijn geliefde ziek was. Ze kon echter niet gered worden. Is het mogelijk dat hij juist te laat om hulp riep?

- Jullie kunnen mensen heel goed lezen, mijn kinderen. - De vrouw leunde tegen een grote tafel waarop bossen gedroogde kruiden lagen. - Toen ik met het medicijn aankwam, was het al nutteloos. Er zou een wonder moeten gebeuren om haar te laten herstellen. Arm meisje... Er zijn geen planten in onze omgeving die zulke vergiftigingsverschijnselen geven.

- Dus... hij heeft het gif ergens opgedaan? Alleen waarvoor?

- Haar dood was geen ongeluk, ze stierf vlak na de bruiloft. Wojślaw had al een bruidsschat, dus hij had iets om van te leven....

Mijn broer en ik keken elkaar aan. Hij schudde zijn hoofd en richtte zijn blik op de vloer. Wojślaw was Raslaw's leeftijd. Ze waren misschien niet hecht, maar hij was altijd op de achtergrond aanwezig in de kindertijd van zijn broer. Ze zeiden altijd 'hallo' tegen elkaar als ze elkaar passeerden. En nu... Wojślaw bleek een moordenaar te zijn. En nog steeds hebberig naar geld.

Die nacht kon ik niet slapen. Ik rolde heen en weer, de hele tijd denkend aan wat ik over Wojślaw had ontdekt. Mijn hoofd hield me voor de gek - zodra het me lukte om in slaap te vallen, kreeg ik absurde nachtmerries. Als ik wakker werd en uit het raam keek, dacht ik dat ik hem met een mes

of een flesje vergif zag. Raslaw had nachtdienst. Tegen de andere muur van de kamer sliep mijn moeder, ze ademde regelmatig en lag roerloos. Elk geluid dat van buiten kwam, deed een rilling door mijn lichaam gaan. Ik begon me af te vragen wat de reden van de moord was. Ging het alleen om geld? Misschien had Wojslaw's toekomstige vrouw iets ontdekt wat ze niet had mogen weten?

De kermis liep ten einde - het enige wat we nog moesten doen was de onverkochte goederen verzamelen, opruimen en de opbrengst teruggeven aan de landheer. Mijn moeder en ik waren tegen de middag klaar en mijn broer hielp ons met de tafel.

- Je bent een attent persoon. Waar denk je aan, Milka? - Mama legde haar hand op mijn schouder. Ze keek me bezorgd aan; ik kon haar de waarheid niet vertellen. Ik zou het huisje niet meer kunnen verlaten. Ik begreep mama - zij deed wat veilig was, terwijl ik moest doen wat juist was. Verdrijf de meridiaan en zorg dat Wojslaw spijt krijgt van zijn daden.

- Ik denk na over de kermis van volgend jaar. Er zal veel veranderen sinds we onze eigen koe hebben. - Ik glimlachte en omhelsde mijn moeder zachtjes. - Ik ga nu even naar Raslaw.

Ze antwoordde met een knikje en liet me toen door de deuropening van de kamer gaan. Ik liep snel door de bosrand - ik wilde geen ontmoeting met een meridiaan riskeren.

Ik naderde mijn broer, die bij de westelijke poort van Torun stond.

- Ik ga de familie van de vermoorde vrouw bezoeken.

- Nu? - Hij keek naar de hemel om de stand van de zon te controleren. - In dat geval zul je het alleen moeten redden, ik viel van mijn voeten.

- Misschien is het zelfs beter. Wees niet beledigd, maar een meisje wordt het best begrepen door een ander meisje - antwoordde ik en knipoogde naar hem. Ik corrigeerde mijn haar, dat met een jute koord in een vlecht was gebonden, en pakte de stof van mijn rok vast zodat ik niet over het te lange materiaal zou vallen. Het was een van de kleren die ik met mijn moeder deelde, maar hij paste me niet zo goed - ik moest oppassen dat ik de stof niet vertrapte.

Het duurde niet lang voordat ik aanklopte bij een huis dat tussen andere huizen in de binnenstad stond. Een meisje van een jaar of acht deed voor me open en riep meteen naar haar zus.

- Wat is er? - Het meisje keek me wantrouwend aan, sloeg haar armen over haar borst.

- Wojslaw zou je zwager zijn?

- Ja, helaas. Het is maar goed dat hij een klap op zijn... hoofd heeft gekregen. - Het meisje siste. Ik merkte meteen dat ze door hevige emoties werd geschokt. - Vergeef me dat ik onbeleefd ben, kom binnen. Wilt u iets drinken? - Antwoordde ze, terwijl ze met haar hand het interieur van het huis liet zien.

- Ja, bedankt. August kan een echte lastpost zijn. - We gingen samen aan een houten tafel zitten, samen met pinten licht gefermenteerd appelbessensap. - Weet je nog meer?

- Dit gegniffel was alleen voor geld, en mijn zus was te verliefd om het te zien. Uiteindelijk kreeg mijn vader interesse in waar zijn kostbaarheden naartoe gingen - hij kapte Wojslaw's levensonderhoud af en hij was woedend.

- Toen ze trouwden, werd het eigendom van hem. - Ik was klaar voor het meisje. - Sorry dat ik het vraag, maar... Heb je het lichaam gezien? Hoe is ze gestorven?

- U- sloeg iets met haar achterhoofd - haar stem begon te breken en de tranen kwamen in haar ogen.

Getuigenissen begonnen elkaar tegen te spreken. Is ze gestorven door vergiftiging of door een val? De kruidendokter had het niet over uitwendige verwondingen, dus dat betekende dat de non-wond op haar achterhoofd niet voor haar dood kon zijn ontstaan. Wojslaw dacht dat Babka niets zou zeggen en besloot toen dat vergiftiging per ongeluk een te verdacht verhaal was? Daar komt het op neer. Hij was waarschijnlijk te verblind door het geld van het meisje om alles goed te plannen.

Het meisje merkte mijn bedachtzaamheid op. Ze veegde haar tranen weg en zwaaide met haar hand voor mijn gezicht.

- Oh, vergeef me. Ik wou dat ik je lijden op de een of andere manier kon verlichten. - Ik glimlachte geruststellend naar haar. - Ik weet dat we elkaar niet kennen en misschien had ik hier helemaal niet moeten komen, maar ik wou dat je iets wist. Wojslaw heeft je zus vergiftigd. Ik heb met oma gesproken, degene aan de rand van het bos.

- Ik dacht dat het geen ongeluk was. Ik wilde alleen niet geloven dat het zijn schuld was.

- Ik begreep het. - Ik stond op en ging rechtop staan. - Luister, als we een groep mensen en bewijs verzamelen, hebben we een reden om hem van hier te verbannen. En om troost te bieden aan de ziel van je zus. Wat at ze het liefst?

- Ah, wel, ja. - Het meisje stond ook op en vertrok toen naar een aangrenzende kamer. Ze kwam terug met een rieten mand met peperkoek in de vorm van rechthoeken met afgeronde hoeken en inkepingen aan de zijanten - traditionele Toruń Catharines. - Alsjeblieft, ik wilde haar daarmee begraven, maar....

- Hartelijk dank! - Ik glimlachte breed en keek naar de koekjes. - Morgenvroeg zullen we de peperkoek in het veld achterlaten en wachten, volgens de kruidendokter moet je zus het gebaar accepteren als de zon op is. Dan zal het verdwijnen.

Het meisje knikte, sloeg haar zakdoek voor haar gezicht en begon weer te huilen. Mijn ogen vulden zich ook met tranen. Ik zette de mand neer en sloeg toen voorzichtig mijn armen om haar heen.

De volgende dag verzamelden we aan de rand van het bos. De familie van de overledene, de kruidendokter, Raslaw, mijn moeder en ik. We brachten de nodige spullen mee - een mand met peperkoek en een trouwring. We lieten ze achter in het veld en gingen meteen terug onder de bomen. Iedereen was stil en je kon de nerveuze sfeer meteen voelen. We gingen op het zachte gras zitten en om de tijd te doden terwijl we wachtten, begonnen we over verschillende onderwerpen te praten - de kermis, ons verleden, ons werk in het veld

Het naderde al de middag. We hoefden niet lang te wachten tot het veld oplichtte en er een spookachtig figuur verscheen. Een oorverdovende schreeuw bereikte onze oren, waarna de meridiaan boven de grond begon te cirkelen op zoek naar een prooi. Een hevige rilling deed me beven.

- Laat me verder gaan, mijn lieverds. - De kruidendokter stond voor ons en stak haar handen uit om het mandje en de ring aan te nemen. We stapten achteruit en de vrouw maakte een vuurtje aan de rand van het veld. Ze voegde droge bosmulch toe om de vlam te stimuleren.

Toen ving we een glimp op van een figuur die zich een weg baande door de gouden korenaren, die deden denken aan een wonderbaarlijk meer. Aan het verband op zijn hoofd herkende mijn broer de man - Wojslaw liep naar de verschijning toe.

- Verdoem hem naar de hel! - Raslaw vloekte en rende naar voren voordat mijn moeder en ik hem konden tegenhouden. - Maak dat je wegkomt of ze vermoordt je!

De man in het veld keek afgeleid naar mijn broer. Helaas merkte de vrouw van de Meridiaan hem ook op. Ze begon op hem af te lopen en het leek alsof de tijd stil stond. Het enige wat ik kon horen was het bonzen van mijn hart en ik stond als verlamd te kijken naar de verschijning die Raslaw naderde. Toen zag ik uit mijn ooghoek een steen vliegen.

De kruidendokter had met succes de aandacht van het monster getrokken. Met trillende handen gooide ze de peperkoek en de ring in het vuur. De meridiaan stopte en draaide toen haar hoofd naar Wojslaw.

- Het spijt me zo verschrikkelijk! Vergeef me, alsjeblieft! - riep hij uit, terwijl hij naar zijn overleden geliefde rende. Hij wierp zich op zijn knieën en verborg zijn gezicht in zijn handen, zijn lichaam schokkend van het huilen.

Tegen die tijd had de ring de tijd gehad om op te warmen en was de peperkoek verkoold. De meridiaan begon in de lucht te smelten en leek tegelijkertijd steeds meer op haar menselijke vorm. Haar gezicht zag er niet langer uit als een schedel bedekt met een dunne, grijze huid, maar als

een gezond, blozend gezicht. Haar haren zaten in een gouden vlecht, gekruld en op haar hoofd gespeld, en op het lichaam van het meisje verscheen een lichte linnen jurk. Op het moment dat ze bijna tot leven kwam, verdween ze.

De familie van het meridiaanmeisje, bevrijd van haar aardse omzwervingen, omhelsde elkaar, huilend van verdriet, maar ook van vreugde. Raslaw naderde Wojslaw en bond zijn polsen vast met een touw.

- Dacht je dat je weg kon komen met moord? Tranen kunnen de schade die je onschuldige mensen hebt aangedaan niet herstellen," siste hij en wees naar de betraande, elkaar omhelzende mannen. - Eens kijken wat de rechtbank te zeggen heeft, hè?

Raslaw gebruikte zijn fysieke voordeel en trok de man overeind. Hij leidde hem de stad in. De familie van de overledene bedankte de kruidendokter uitbundig, waarop deze glimlachte en lichtjes bloosde. Een vrouw die meestal over het hoofd werd gezien en als gevaarlijk werd beschouwd, stond nu in het middelpunt van de belangstelling. De vader van het meisje beloofde de kruidendokter rijkelijk te betalen.

Het leven in en rond Toruń werd weer normaal. Verschillende sensaties verspreidden zich razendsnel door de stad, waaronder het feit dat Wojslaw werd veroordeeld tot verbanning uit de stad en het betalen van een schadevergoeding aan de familie van de overledene. Wat gebeurde er daarna met hem? Het is niet bekend, iedereen gokt, maar niemand brengt het onderwerp ter sprake.

De familieleden van het meisje richtten met geld dat door Wojslaw was gedoneerd een monument op om te voorkomen dat hun verhaal in de vergetelheid zou raken. De afbeelding van de overledene, bewaard in steen, was ook een waarschuwing. Elke immorele daad heeft vroeg of laat gevolgen. Er is geen misdaad zonder straf. Hogere krachten waken over rechtvaardigheid en mondaine waarden mogen deze niet verstoren.

Het monument staat vandaag de dag nog steeds in Toruń. Een legende, misschien verzonnen, bevat altijd een kern van waarheid. De wereld verandert van dag tot dag, maar de herinnering aan geschiedenis, cultuur en oude overtuigingen moet een plaats in onze gedachten houden. We weten immers nooit wanneer de kennis van onze voorouders van pas zal komen...

Vertaald met DeepL.com (Pro-versie)